

Bakalářská práce: Renesanční kaple sv. Jana Křtitele v Arcibiskupském paláci v Praze

Jméno a příjmení (studentka): Marie Opatrná

Vedoucí práce: PhDr. Martin Zlatohlávek PhD.

Posudek vedoucího práce:

Marie Opatrná se ve své práci věnuje celku kaple sv. Jana Křtitele v Arcibiskupském paláci v Praze se zvláštním zaměřením na její původní malířskou a štukovou výzdobu. Nejprve se věnovala dosavadní odborné literatuře, kterou rozčlenila podle obsahu na literaturu o celku kaple, literaturu o malířské výzdobě a jejím autorovi, literaturu o štukové výzdobě a na závěr i literaturu o relikviářových bustách, umístěných v této kapli. V další kapitole se věnovala povšechnému popisu tohoto prostoru. K tomu připojila kapitoly o stručném stavebním přehledu celého pražského Arcibiskupského paláce a o arcibiskupu Zbyňkovi Berkovi z Dubé, který byl zakladatelem této kaple. Podstatná část této bakalářské práce je pak věnována malířské a štukové výzdobě. Zde autorka postupovala systematicky: od popisu přešla ke stylovému a ikonografickému rozboru, u některých maleb a štuků doplnila informaci o jejich restaurování. V těchto odstavcích se jednak vyrovnávala se staršími publikovanými názory, jednak přinesla i některé své vlastní. Snažila se také odkázat na grafické předlohy maleb v kapli. Důležité je, že autorka v oddílu malířské výzdoby přistoupila také k její celkové analýze, totiž k analýze podstatné části malířského díla jednoho autora Daniela Alexiuse z Květné. Po té připojila i kapitolu o publikacích, věnovaných tomuto českému malíři. Do výbavy kaple patří i dvě relikviářové busty sv. Petra a sv. Pavla. Po jejich popisu se autorka věnovala také jejich dataci, autorství a provenienci, kde shodně s předchozí literaturou uvádí, že jejich autorem byl pravděpodobně pražský zlatník Johann de Kotbus, zv. Hanuško či Newenmeister, a že jejich zřejmým objednavatelem byl pražský arcibiskup Albík z Uničova, který je objednal po roce 1416. Otázka jejich proveniencie je nevyřešena a otevřena. Tímto pojednáním autorka vstoupila i na pole středověkého uměleckého řemesla. Na základě oprav a průzkumu kaple v letech 1995-98 bylo zjištěno, že tato vznikla až 35 let po stavbě Arcibiskupského paláce, což vedlo k otázce, zdali již před touto kaplí zde byla jiná. Různé názory na tuto problematiku autorka pečlivě popsala. Na závěr připojila kapitolu o jednotném ikonografickém programu celé kaple, kde konstatovala, že obsah celé výzdoby se vztahuje k jejímu zakladateli, arcibiskupovi Zbyňkovi Berkovi z Dubé, k jeho rodu, k jeho úřadu arcibiskupa a k jeho funkci velmistra Řádu křížovníků s červenou hvězdou.

Autorce bychom mohli vytknout jistou pojmovou nepřesnost. O výzdobě hovoří jako o renesanční, přestože vznikla až na konci 16. století a pod vlivem manýristických mistrů. Do renesanční výzdoby zahrnuje i vrcholně gotické relikviářové busty, což by mohlo naznačovat její pokus o celkový popis vnitřní výzdoby kaple, pak ale vynechala také nerenesanční oltářní menzu a intarzované dveře do sakristie, popřípadě další doplňky z 19. století.

Marie Opatrná svou práci sestavila střizlivě a uměřeně, prokázala v ní, že se seznámila dostatečně s uměleckým materiálem, a to jistě v přímém osobním kontaktu, že ho dovedla popsat, že k němu dovedla shromáždit odbornou literaturu a že ji dovedla vyhodnotit. Vedle umělecko-historických analýz připojila i analýzy ikonografické, čímž její práce získala patřičnou plasticitu. Závěrem lze tedy konstatovat, že autorka zvolené téma zvládla, a proto její práci **doporučuji** k obhajobě.

V Praze dne 21. 5. 2008

M. Zlatohlávek
.....
podpis vedoucího bakalářské práce